

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

**Међународна инвестициона позиција Србије
у II тромесечју 2013.**

Октобар 2013. године

Међународна нето инвестициона позиција (МИП) Републике Србије је на крају јуна 2013. била негативна (нето дужничка) и износила је 30.104,1 млн евра, или 96,7% БДП-а. У односу на крај марта, негативна нето позиција повећана је за 323,7 млн евра у условима смањења и финансијске активе и финансијске пасиве. Истовремено, њено учешће у БДП-у смањено је за 0,9 процентних поена због пораста БДП-а.

Страна финансијска актива Србије¹ је на крају јуна износила 17.055,7 млн евра. У току другог тромесечја смањена је за 993,9 млн евра, и то по основу реализованих нето трансакција за 669,9 млн евра, валутних промена за 83,1 млн евра, смањења цена монетарног злата и хартија од вредности за 204,9 млн евра и осталих промена за 36,0 млн евра.

У структури финансијске активе, посматрано према врсти финансијских инструмената, највеће учешће имале су девизне резерве Народне банке Србије од 62,6%, готов новац и депозити (који се састоји од диспонибилних девизних резерви домаћих банака у иностранству и ефективног страног новца у поседу резидената) од 24,1% и директне инвестиције резидената у иностранству од 10,3%.

Посматрано према врсти капитала, имовина резидената у иностранству (власнички капитал, власничке хартије од вредности, непокретности и реинвестирана добит) износила је 1.710,7 млн евра, или 10,0% укупне активе, кредитирање нерезидената (депозити, ефективни страни новац, кредити и дужничке хартије од вредности) 4.623,6 млн евра, или 27,1%, остала потраживања (техничке резерве осигуравајућих друштава) 48,5 млн евра, или 0,3%, док се преостала актива односи на девизне резерве Народне банке Србије.

Посматрано по секторима, највеће учешће у финансијској активи Србије има Народна банка Србије, коју у целости чине девизне резерве Народне банке Србије. У периоду април–јун, актива Народне банке Србије смањена је за 1.171,6 млн евра, због нето одлива из резерви у износу од 885,7 млн евра, као и ефеката валутних промена (81,0 млн евра) и смањења цене злата и хартија од вредности (204,9 млн евра).

Учешће јавног сектора у укупној активи износило је 0,2%, или 26,5 млн евра. Актива јавног сектора састоји се од улагања у непокретности у иностранству и потраживања по одобреним финансијским кредитима нерезидентима, у износу од 15,6 и 10,9 млн евра, респективно.

Учешће банака у укупној активи износило је 8,4%, или 1.430,1 млн евра. Актива банака се састоји од диспонибилних девизних резерви у иностранству (1.225,0 млн евра), портфолио инвестиција (102,7 млн евра), директних инвестиција (51,5 млн евра) и потраживања по одобреним финансијским кредитима (50,9 млн евра). У периоду април–јун, актива банака је повећана за 244,6 млн евра. Повећање је настало по основу раста диспонибилних девизних резерви и улагања у дужничке хартије од вредности за 184,8 млн евра и 55,4 млн евра, респективно.

Учешће предузећа и физичких лица у укупној активи износило је 28,9%, или 4.926,3 млн евра. Активу предузећа чине ефективни страни новац (2.880,7 млн евра), директне инвестиције у иностранству (1.692,8 млн евра), потраживања по трговинским кредитима (232,0 млн евра), портфолио инвестиције (70,7 млн евра) и потраживања по финансијским кредитима (1,6 млн евра). У току другог тромесечја, актива предузећа и физичких лица смањена је за 66,9 млн евра, по основу смањења директних инвестиција у иностранству и смањења потраживања по трговинским кредитима за 44,4 и 22,1 млн евра, респективно.

Страна финансијска пасива Србије² је крајем јуна износила 47.159,8 млн евра и у току другог тромесечја смањена је за 670,2 млн евра. Смањење је настало по основу реализованих нето трансакција за 635,6 млн евра, валутних промена за 98,8 млн евра, док су остале промене деловале у супротном правцу и неутралисале ово смањење за 64,2 млн евра.

¹ Финансијску активу Републике Србије чине власнички капитал резидената у иностранству и потраживања од нерезидената.

² Финансијску пасиву Републике Србије чине власнички капитал нерезидената у земљи и дуговања према нерезидентима.

У структури финансијске пасиве, посматрано по финансијским инструментима, највеће учешће имале су стране директне инвестиције (41,7%), финансијски кредити (40,5%), портфолио инвестиције (13,9%) и обавезе по готовом новцу и депозитима (2,1%), док су обавезе по коришћеним средствима специјалних права вучења, по трговинским кредитима и остале обавезе чиниле 0,9%, 0,8% и 0,1%, респективно.

Посматрано по природи капитала, имовина нерезидената у Србији износила је 16.264,1 млн евра, или 34,5% укупне пасиве, а односи се на власнички капитал и акције инвестиционих фондова, конверзију дуга у капитал, власничке хартије од вредности, куповину непокретности у земљи, улагање нерезидената у огранке и реинвестирану добит. Обавезе по основу кредитирања резидената износиле су 30.857,8 млн евра, или 65,4% укупне пасиве, а односе се на међукомпанијске зајмове, дужничке хартије од вредности, орочене депозите и депозите по виђењу нерезидената у домаћим банкама, финансијске и трговинске кредите и обавезе по повученим средствима алокације специјалних права вучења од Међународног монетарног фонда. Остале обавезе, која се највећим делом састоје од техничких резерви осигуравајућих друштава, износиле су 37,9 млн евра, или 0,1% укупне пасиве.

Посматрано по секторима, учешће Народне банке Србије у финансијској пасиви износило је 2,4% укупне пасиве, или 1.136,7 млн евра, коју у целости чине дугорочни финансијски кредити. У току другог тромесечја, пасива Народне банке Србије смањена је за 167,7 млн евра, као последица отплате дуга и негативних валутних промена за 147,6 и 20,1 млн евра, респективно.

Учешће јавног сектора у укупној пасиви износило је 28,2%, или 13.308,6 млн евра. Пасиву јавног сектора чине обавезе по дужничким хартијама од вредности које су у поседу нерезидената (5.111,4 млн евра), обавезе по иностраним финансијским кредитима (7.750,1 млн евра) и обавезе по коришћеним средствима специјалних права вучења (447,1 млн евра). Смањење пасиве јавног сектора у посматраном периоду за 201,4 млн евра настало је због смањења обавеза по дужничким хартијама од вредности за 211,3 млн евра, док су обавезе по финансијским кредитима имале супротан ефекат и повећане су за 17,0 млн евра (и то као последица валутних промена, с обзиром на то да је регистрована нето отплата по финансијским кредитима).

Учешће банака у укупној пасиви износило је 21,0%, или 9.925,9 млн евра. Пасива банака се састоји од страних директних инвестиција (4.620,4 млн евра), обавеза по финансијским кредитима (3.511,3 млн евра), обавеза по депозитима нерезидената (982,2 млн евра), портфолио инвестиција (811,7 млн евра) и обавеза по трговинским кредитима (0,2 млн евра). У периоду април–јун пасива банака је повећана за 66,3 млн евра. Стране директне инвестиције су повећане за 117,6 млн евра, што је резултат реинвестирања добити. Пораст пасиве банака делимично је неутрализован смањењем портфолио инвестиција, обавеза по депозитима нерезидената и дуга по финансијским кредитима за 11,3 млн евра, 21,2 млн евра и 18,8 млн евра, респективно.

Учешће предузећа и физичких лица у укупној пасиви износило је 48,3%, или 22.788,6 млн евра. Пасиву предузећа чине стране директне инвестиције (15.023,4 млн евра), обавезе по финансијским кредитима (6.714,7 млн евра), портфолио инвестиције (635,0 млн евра) и обавезе по трговинским кредитима (377,6 млн евра). У посматраном периоду, пасива предузећа и физичких лица смањена је за 367,3 млн евра. Стране директне инвестиције нерезидената у домаћа предузећа смањене су за 222,1 млн евра, као последица губитака у пословању предузећа која иду на терет капитала нерезидената. Овим изазвано смањење капитала нерезиденти су делимично неутралисали улагањима у власнички капитал, представништва и некретнине, као и порастом обавеза по међукомпанијским зајмовима. Смањење портфолио инвестиција и дуга по финансијским и трговинским кредитима износило је 9,2 млн евра, 63,7 млн евра и 72,3 млн евра, респективно.

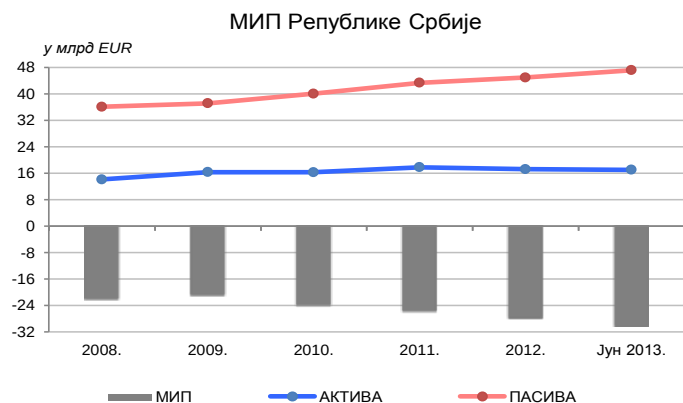
у милионима EUR

Народна банка	
Финансијски кредити	
Резервна актива	
Јавни сектор	
Директне инвестиције	
Портфолио инвестиције	
Финансијски кредити	
Специјална права вучења	
Банке и друге финансијске институције	
Директне инвестиције	
Портфолио инвестиције	
Готов новац и депозити	
Финансијски кредити	
Трговински кредити и аванси	
Остали сектори	
Директне инвестиције	
Портфолио инвестиције	
Готов новац и депозити	
Финансијски кредити	
Трговински кредити и аванси	
Осигурање, пензије и станд. гаранцијске шеме	
Остала потраживања/обавезе	
УКУПНО	

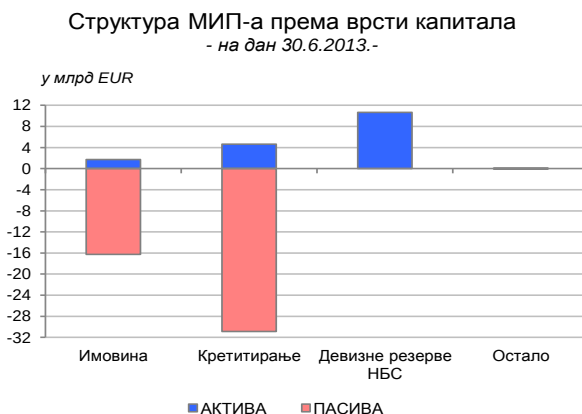
Извор: Народна банка Србије.

(Прелиминарни подаци)

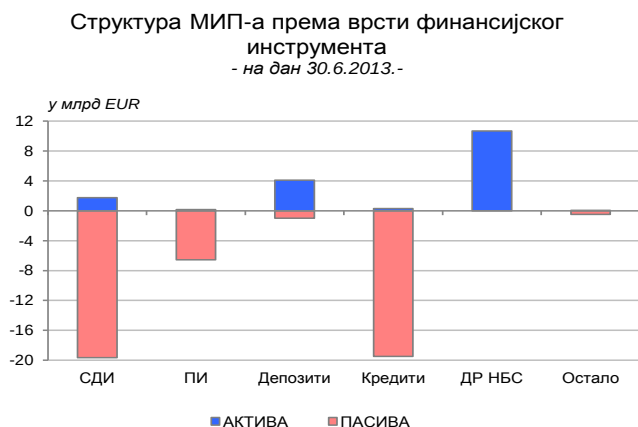
Актива	Пасива	МИП
30.6.2013.	30.6.2013.	30.6.2013.
10.672,8	1.136,7	9.536,1
0,0	1.136,7	-1.136,7
10.672,8		10.672,8
26,5	13.308,6	-13.282,1
15,6	0,0	15,6
0,0	5.111,4	-5.111,4
10,9	7.750,1	-7.739,1
	447,1	-447,1
1.430,1	9.925,9	-8.495,8
51,5	4.620,4	-4.568,9
102,7	811,7	-709,0
1.225,0	982,2	242,8
50,9	3.511,3	-3.460,4
0,0	0,2	-0,2
4.926,3	22.788,6	-17.862,3
1.692,8	15.023,4	-13.330,6
70,7	635,0	-564,4
2.880,7		2.880,7
1,6	6.714,6	-6.713,0
232,0	377,6	-145,6
33,0	12,9	20,1
15,5	25,0	-9,4
17.055,7	47.159,8	-30.104,1

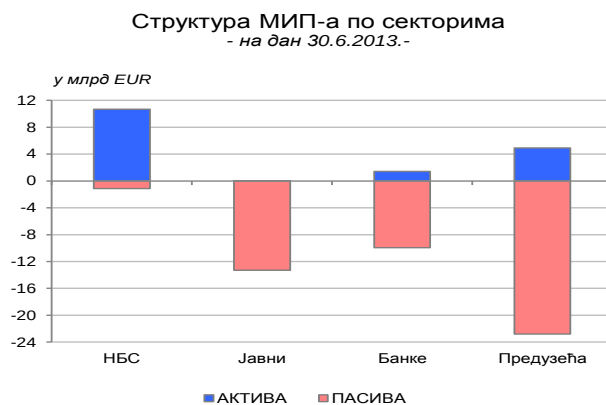
Извор: Народна банка Србије.

Извор: Народна банка Србије.

Извор: Народна банка Србије.

Извор: Народна банка Србије.